

Korterimajade uuendamiseks on korteriühistutel taas võimalik toetust saada

Aare Vabamägi

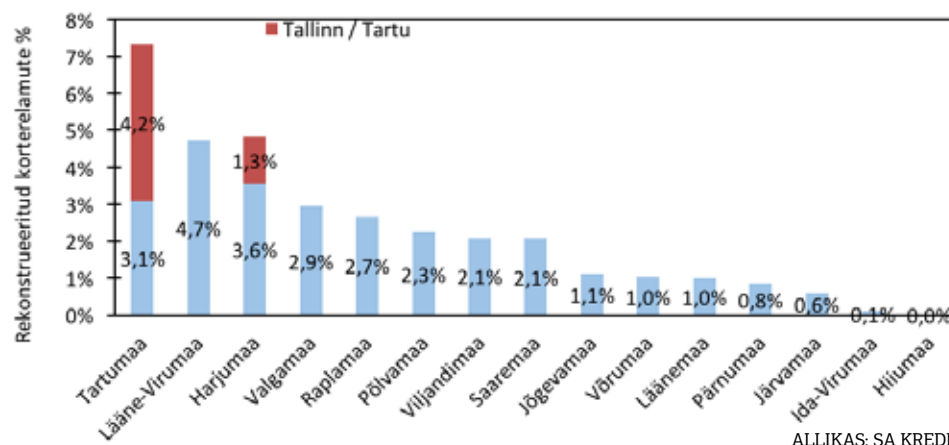
Analüütik
Tallinna Energiaagentuur

SA KredEx asub peagi taas uuenedu toetuse määruse alusel korterimajade terviklikuks uuendamiseks korteriühistutele tuge pakku-ma.

Eelmisel toetuste perioodil oli huvi korterimajade terviklikult korrastamise vastu kõrge ja 102 miljonit toetuseks suunatud eurot leidsid suhteliselt kiiresti aktiivsed korteriühistud üles. Huvi poolt paistsid eelkõige silma Harjumaa ja Tallinn, Tartumaa ja Tartu ning Lääne-Virumaa ja Rakvere. 102 miljoni euro toetuse tulemusel näeb kõrvalasuval joonisel.

Uued toetuse tingimused võimaldavad korteriühistul teha valikuid, kuid tõhusamale energiatarbimisele tuleb igal juhul jõuda.

Toetust saab taotleda enne 1993. aastat ehitatud korterelamu korrastamiseks, milles on korteriühistu või mis on tervikuna kohaliku omavalitsuse üksuse omandis. Toetust antakse eelkõige korterimaja terviklikuks uuendamiseks, sealhulgas välispiirete soojustamiseks, rõdude ja lodžade uuendamiseks, klaasimiseks, asendamiseks; keldri soojustamiseks, küttesüsteemi uuendamiseks/täiustamiseks, vee- ja heitveesüsteemi korrastamiseks, soojustagastusega õhuvahetussüsteemi rajamiseks, kohapealse taastuvenergia tootmise seadmete paigaldamiseks, lifti ja üldkasutatavatel pindadel asuva elektrisüsteemi uuendamiseks, uuendustööde järgseks siseviimistluse taastamiseks ja ehitusprojekti koostamiseks, omaniku järelevalve ning tehnilise konsultandi teenuse kasutamiseks. Tehniline konsultant on ühistu abiline, kellel on vastav väl-

ALLIKAS: SA KREDEX

jaõpe ja kogemus, mille kohta on määruses kehtestatud kindlad nõuded.

Selleks aastaks on toetusteks 17,5 miljonit eurot ja toetuste vastuvõtt on avatud alates 20.05.2019. Toetuse piirmäär ühe taotluse kohta on 1 miljon eurot.

Toetuse tingimused ja teave on SA KredEx kodulehel. Nõuded tunduvad algul tehniliselt keerukad, aga selleks puhuks ongi toetuse taotlejale kehtestatud tehnilise konsultandi teenuse kasutamise kohustus, et korteriühistul oleks projekteerimise ja hanke juures vastavaid eriteadmisi omava isiku tugi.

Toetuse määrad

Tallinnas ja Tartu linnas asustusüksusena asuva korterelamu rekonstrueerimisel on toetus 30 protsenti.

Paremad võimalused on üld- või detailplaneeringu alusel miljöväärtuslikule hoonestusalale jääva, väärtusliku üksikobjektina määratletud, kultuurimälestiseks tunnistatud, muinsuskaitsealal asuva või Unesco maailmapärandi nimekirja kuuluva kort-

erelamu uuendamiseks, sest Tallinnas eelnevatud piirkondades asuva või Unesco maailmapärandi nimekirja kuuluva korterelamu rekonstrueerimisel on toetus 40 protsenti.

Toetuse saamiseks on vajalik kasutada tehnilise konsultandi, projekteerija ja omaniku järelevalve teenust ning nende teenuste kasutamisel on toetuse suurus 50% teenuse kulust.

Nõustamine toetuse taotlemiseks

Et teha otsust korterimaja korrastamiseks, peavad kõik korteriomanikud aru saama tehnilistest nõuetest ja tingimustest, sest korterimaja tervikliku uuendamise otsus tuleb ühistu üldkoosolekul hääletusele.

Tallinna Energiaagentuur (TEA) pakub Tallinna korteriühistutele toetuse taotlemise nõustamiseks tuget ühistute üldkoosolekul, et selgitada korteriomanikele toetuse tehnilisi nõudeid. Ühistu koosolekule TEA nõustaja kutsutamiseks on vaja eelnevalt kokku leppida, saates e-kirja info@tallinna.ee.

Soovime asjalikku askeldamist korterimajade korrastamiseks!

Väärtust loov töö puuduva töövõimega inimestele

Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus

Pikaajaline kaitstud töö annab puuduva töövõimega inimesele võimaluse teha kaitstud tingimustes võimetekohaseid tööülesandeid tal sobivas keskkonnas ja jõukohases tempos. Kogu töö toimub juhendaja pilgu ja hoole all.

Harry sai 2018. aasta sügisest kaitstud tingimustega tööle Astangu kutserehabilitatsiooni keskuse puutöötoppa. «Mulle väga meeldib siin töötada. Olen väga kohusetundlik – alati õigel ajal kohal ja teen kõik ilusti ära,» räägib lõbusa olemisega Harry, kelle elu käib kella järgi. Tema peamiseks ülesandeks on erinevate puutesemete lihvimine ja lakkimine, aeg-ajalt töötab ta ka puidupingil. Tööl käimine on Harry jaoks lihtne, sest kodu asub töökoha lähedal.

Kaitstud tingimus tähendab turvalist keskkonda, kus saab töid teha vastavalt oma võimetele ja tempole. Sealjuures on inimesele tagatud vajalikus ulatuses juhendamine ja abi. Kaitstud töö teenust pakuvad mitmed asutused üle Eesti. Tallinnas pakub teenust Astangu Keskus, kus on kokku kolm töötuba – lihttöö, puidutöö ja käsitöö töötuba. Igas töötoas on kuni kümme inimest, et juhendaja jõuaks nende kõigiga tegeleda ja silma peal hoida.

Teenusele saamiseks pidi Harry kõigepealt läbima töökatse, see läks ilusti ning sügisel sai ta tööga alustada. Sisseelamiseks kulub tal teistega võrreldes rohkem aega, ta vajab rohkem juhendamist. Ent kui ülesanded selged, teeb ta tööd iseseisvalt ja juhendamist vajab ainult uute tööde korral. «Harry on väga kohusetundlik ja teeb oma tööd korralikult,» kiidab kaitstud töö puutöötoa juhendaja Urmas Elmik Harry tublidust. «Nüüd on ta oma töö nii selgeks saanud, et oskab teiste tööde puhul öelda, mis vea on ja mida vaja veel teha,» lisab Elmik. Päril kõigega Harry siiski ise hakkama ei saa – masina seadistab ja mõõdud paneb tema eest peale juhendaja.

Harry lihvimise töötoas.

Harry töötab graafiku alusel esmaspäevast neljapäevani kl 9–15. Sinna sisse jäävad kaks pausi ja lõuna keskuse sööklas. Esimesed neli kuud on töö vabatahtlikkuse alusel ja seejärel töölepingu alusel ning töö eest saab ta tunnis miinimummäära. Nagu tavalisel palgatööl, saavad ka kaitstud töö kliendid võtta puhkust.

Puutöötoast leidis Harry endale kiiresti sõbrad: «Ma olen selline inimene, kes on abivalmis, kunagi ei hiline ja kaitsen teisi. Koolis aitasin alati teisi,» ütleb ta. Pärast tööpäeva käivad sõbrad üksteisel külas ja veedavad koos aega. Kui küsida, millega ta veel vaba ajal tegeleb, ilmub Harry näole lai naeratus ja silmad loevad särava: «Olen spordipoiss, õhtuti teen kodu hantlitega trenni.» Veel käib Harry Astangu Keskuse huviringides Astangu Rammis ja korvpallitrennis. Ka peotants ei ole Harryle võõras.

Elmiku sõnul on Harry võimed juba tase-mel, mis võimaldavad tal minna edasi ka avatud tööturul. Sobiva töökoha leidmisega te-

gelevad Astangu keskuse tööhõivespetsialistid koostöös kliendi ja tema lähedastega, kuid see on tulevikuteema.

Kaitstud töö sobib inimesele, kellele on määratud puuduv töövõime, kellel on vaimupuue, psüühikahäire, peaaajutrauma või liitpuue ning kes ei tööta ega ole töötamise toetamise teenusel. Samuti peab ta iseseisvalt hakkama saama igapäevaste toimetustega (WCs käimine, pesemine, söömine) ning saama käia iseseisvalt tööl. «See on hea võimalus harjutada tööl käimist ja töö tegemist ning omandada igapäevaoskusi,» räägib Astangu keskuse kaitstud töö talituse juht Margus Koolme. «Ta saab tunda ennast vajaliku-na ja valmistada tooteid, mis loovad väärtust. Kõik töötubades valminud tooted lähevad hiljem müügiks,» toob Koolme välja teenuse mõtestatuse kliendi jaoks. Teenusel osalemiseks peab siiski ennekõike olemas olema motivatsioon tööl käia ja tööd teha.

FOTO: JANA GAZEJEV

Intellektuaalne mäng Teremoki rühma tunnis.

Eesti keele õpet toetav projekt Järveotsa lasteaias

Tallinna Järveotsa lasteaia vene õppekeele Teremoki viieaastaste laste rühmas viiakse alates 2018 aasta septembrist läbi pilootprojekti «Professionaalne eestikeelne õpetaja vene õppekeele rühmas». Lisaks eesti keele tegevustele, mida viib läbi eesti keele õpetaja kolm korda nädalas, toimub iga päev ka rühmas eestikeelne tegevus ja õpe.

Projekti alguses tutvustati iga lapse oskuste ja keeletasemega, kasutades sobivaid vaatlusvahendeid ja -kaarte. Sellest sõltus õpetamismeetodite ja õppematerjali valik.

Algus oli raske. Erineva temperamendiga lapsed osalesid õppetegevuses erinevalt. Tihti vastasid ühed ja samad lapsed – need, kes olid julgemad ja kiirema reaktsiooniga. Sellegipoolest ei jätnud õpetaja ühtki last tähelepanuta ning leidis viise, kuidas kõiki lapsi märgata ja innustada. Arvestasime iga lapse vajadusi ja huve, võimaldades kõigil olla aktiivsed ja algatusvõimelised õppijad.

Eesti keele areng ei ole iseeneslik, vaid on tihti seotud õppimise jooksul omandatud kogemustega ja teadmistega. Mida emotsionaalsem ja huvitavam on tegevus, seda aktiivsemalt lapsed osalevad. Kasutame palju mängu: süžee-mänge, didaktilisi mängu, lau- ning liikumismänge.

Mida aeg edasi, seda suurema huvi ja innuga osalesid lapsed eestikeelsetes tegevustes. Nad esitasid eestikeelseid laule Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel, lasteaia 40. sünnipäeva üritustel, lustisid eestikeelsete vastlapäeval, käisid vaatamas eestikeelseid näidendeid naaberlasteaia ning esitasid ka ise emadele-isadele näidendi «Kakuke».

Laste eesti keele oskus ja huvi on õppeaasta jooksul märgatavalt paranenud. Osal Teremoki rühma lastest on eestikeelne sõnavara suurem kui kooliminejatel ning kõige tublimad moodustavad juba eesti keeles lihtlauseid. Lapsevanemate tagasiside on toetav, tunnustav ja positiivne.

Tallinna Järveotsa lasteaia eesti keele õpetaja **Monika Märka** ja pilootprojekti eesti keele õpetaja **Jana Gazejev**

Turvaline suvi

Suve saabudes tuntakse ennast üha vabamalt, nauditakse jalutuskäike päikese käes ning lastakse mõtted lendu. Tahes-tahtmata pöörab inimene siis vähem tähelepanu ümbruses toimuvale. Kuid ka koduhoovis, liikluses või suvises linnamelus peaks silmad lahti hoidma ning panema tähele ümbruses toimuvat. Elu on täis ootamatusi ning kahjuks on need mõnikord negatiivsed.

On oluline meeles pidada, et probleemidest tuleb teada anda kellelegi, kes saab aidata. Abi on kõigest ühe telefonikõne kaugusel. Vägivalla või õnnetuse puhul tuleb helistada kohe hädaabinumbrile 112 ja teada juhtunust.

Nii füüsilise kui ka vaimse vägivalla all kannatanute jaoks on riigi poolt loodud ohvriabisüsteem. Ohvriabi telefon on 116 006. Kriisinõustamist pakutakse ööpäev ringi, sinna võib helistada nii täiskasvanu kui ka laps, ka anonüümselt. Seksuaalvägivalla ohvrid saavad ööpäev ringi helistada telefonil 5342 4724.

Laste jaoks on olemas ka lasteabitelefoni 116 111, kuhu iga laps saab igal ajal oma murega pöörduda.

21. sajandi tehnikaimed võimaldavad inimestel kõigest sekundite jooksul laiale avalikkusele ükskõik millest teada anda. Sotsiaalmeedia ei ole aga koht, kus kõigepealt millestki teatama peaks. Kui tekib tunne, et kellegi elu või vara võib olla ohus, võtke ühendust politseiga. Ärge unustage, et koostöös loome turvalisust!

Martin Männik

Lääne-Harju politseijaoskond